

La Universitat d'Estiu ja és aquí

La setzena edició de la Universitat d'Estiu de la Universitat Autònoma escalfa motors per iniciar les seves activitats el 4 de juliol. **PÀG. 3**

VIAGRA CONTRA L'ESCLEROSI MÚLTIPLE

Un equip d'investigadors de la UAB ha estudiat l'efecte del tractament amb sildenafil –comercialitzat com a Viagra– en un model animal d'esclerosi múltiple, i ha observat que el fàrmac fa disminuir els símptomes de la malaltia. **PÀG. 9**

Marie Curie ESCRITOS BIOGRÁFICOS

NOVA COL·LECCIÓ D'EDICIONS UAB

El Servei de Publicacions, sota el segell Edicions UAB, ha publicat els dos primers volums d'una nova col·lecció d'assaig adreçada al gran públic: els escrits autobiogràfics de Marie Curie i un text del professor David Jou. **PÀG. 13**

ES CONSOLIDA LA FIRA DE POSTGRAU

La 2a edició de la Fira de Postgrau de la UAB ha doblat gairebé el nombre d'assistents respectes de la 1a. El nombre de facultats participants i les activitats organitzades ha augmentat notablement. S'hi van fer xerrades generals i específiques i tallers. **PÀG. 5**

L'Equip de Govern fa un comunicat sobre la situació econòmica de la Universitat

El 10 de juny, l'Equip de Govern de la UAB va enviar un comunicat a la comunitat universitària sobre la situació econòmica. A continuació reproduïm el contingut d'aquest comunicat:

El 31 de maig el Govern de la Generalitat va presentar al Parlament la proposta de llei de pressupostos per al 2011. Ara que coneixem les xifres destinades al sistema universitari català (144 M € menys que el 2010), com a Equip de Govern volem compartir amb la comunitat universitària el que impliquen aquests pressupostos per a la UAB, en cas que s'aprovin sense modificacions substancials en la partida que rebran les universitats.

La reducció de la subvenció pública de la UAB durant el 2011, que és de més de 34 M €, ja s'està produint en la pràctica. La Generalitat ha reduït en més de 14 M € l'aportació a la UAB en el primer semestre. Cal tenir en compte que aquesta retallada es produeix amb les finances de la Universitat ja malmeses, amb un dèficit acumulat, el desembre de 2010, de 46 M €.

Si aquesta reducció en la subvenció es consolida els pròxims anys, i tot sembla indicar que serà així, la UAB podria acabar generant un dèficit acumulat de més de 150 M € per a l'exercici del 2014, la qual cosa implicaria el col·lapse econòmic de la nostra universitat.

Davant d'aquesta situació, i conjuntament amb els representants dels diversos col·lectius, proposem un ventall de mesures que s'han d'aplicar fins al 2014, centrades fonamentalment en l'estalvi en funcionament, en inversions i en personal, així com també en l'obtenció de nous ingressos per al curs 2011-2012. Algunes d'aquestes mesures, que el campus rep amb una barreja de disgust i de gran sentit de la responsabilitat, representen únicament un estalvi de prop de 8 M € per al 2011, i s'estan presentant a la comunitat a través dels seus representants. Tan aviat com els òrgans competents les aprovin, es comunicaran degudament.

En els pròxims mesos continuarem actuant amb realisme per tal de no perjudicar el servei que donem ni les persones que formem la Universitat. Treballarem per adoptar mesures significatives addicionals, perquè aconseguir més estalvi esdevé una tasca imprescindible. Però si es tracta de prendre mesures estructurals que garanteixin la viabilitat de la nostra universitat i d'impedir una situació d'extrema dificultat de tresore-

**La UAB no renuncia
a garantir les exigències
d'estalvi pressupostari
i defensarà els compromisos
laborals i la qualitat acadèmica**

ria, com a Equip de Govern, sense defugir la nostra responsabilitat, volem manifestar que aquestes decisions passen les capacitats de gestió de què disposen actualment els òrgans de govern de les universitats públiques. Per això creiem que hauria de ser el Govern de la Generalitat, treballant conjuntament amb les universitats catalanes, qui hauria d'adoptar aquelles decisions més severes que poden afectar sensiblement el conjunt del sistema universitari català per fer-lo viable financerament.

En temps difícils tots els que tenim responsabilitats de gestió ens hem de com-

prometre a ser els primers a aplicar les mesures de contenció pressupostària que se'ns imposen i amb els límits acabats d'exposar. En les tasques que endegarem actuarem amb la màxima transparència, coherència i participació de la comunitat en les decisions que s'hagin de prendre. Adoptar aquesta perspectiva, del tot necessària davant d'una situació que tots deplorem, no significa renunciar a reclamar allò que creiem que ens és propi o allò a què efectivament tenim dret. Aquesta reivindicació ja es fa en relació amb deutes històrics i també es farà palesa en la feina que realitzarem durant les pròximes setmanes per a la millora pressupostària.

La UAB no renuncia, per tant, a garantir les exigències d'estalvi pressupostari, i defensarà els compromisos laborals i la qualitat acadèmica. Treballem amb el rigor, la fermesa i la discreció que exigeixen les circumstàncies que vivim per defensar i aconseguir les millors condicions possibles que ens permetin sortir reforçats d'aquesta crisi.

Tenim les principals aptituds per sortir satisfactòriament dels temps difícils que afrontem: la confiança en nosaltres mateixos, el valor extraordinari de tot allò que hem construït en els poc més de quaranta anys d'història que ens avalen, i la capacitat per defensar els nostres interessos. El nostre compromís col·lectiu i solidari ara es posa a prova. Aquesta ha estat i ha de continuar sent la nostra força. Gràcies a tots pel vostre esforç.

Arriba la Universitat d'Estiu de la UAB

Terrassa s'afegeix a les seus de Bellaterra, Barcelona i Sabadell

➤ El calendari s'ha ampliat respecte de l'any passat i, per primer cop, els cursos es faran en tres setmanes

La UAB, a través de l'Institut de Ciències de l'Educació, organitza, un any més, la Universitat d'Estiu, que es desenvoluparà entre el 4 i el 22 de juliol. Es tracta d'una quarantena de cursos variats en què s'espera que s'inscriguin, com l'any passat, més de mil estudiants. El calendari s'ha ampliat respecte de les edicions anteriors i, per primer cop, els cursos es desenvoluparan durant tres setmanes. La ciutat de Terrassa s'afegeix a la resta de seus de la Universitat d'Estiu, és a dir, els campus de Bellaterra i Sabadell i UAB Casa Convalescència i l'IGOP, a Barcelona.

L'oferta de cursos cobrirà un ventall molt ampli de temes: salut, didàctica, cinema, informàtica, gènere, gastronomia, memòria històrica, música, etc.

Enguany, entre les novetats es troben algunes incursions en àmbits socials i

culturals innovadors, com ara la participació dels estudiants, la responsabilitat civil, la representació del cos o la psicologia de la publicitat. També s'estrenarà un curs sobre el sentit de l'olfacte: els seus trastorns i la seva pèrdua, que serà l'únic curs d'aquesta temàtica que es farà en una universitat.

D'altra banda, com a les edicions anteriors, tots els alumnes de la Universitat d'Estiu podran assistir a les xerrades de l'Espai Comú Interdisciplinari, que inclouran tres cicles nous: un de vinculat a l'Any de la Química de la UAB, un de centrat en les connexions entre la religió i l'alimentació, i finalment un tercer dedicat al cinema palestí.

L'oferta es completa amb cursos semipresencials, jornades per a especialistes en filologia clàssica i història contemporània, cursos d'activitat física (massatge, reeducació postural, muntanyisme...) i cursos intensius de diversos nivells d'alemany, anglès, francès, italià i japonès.

Les activitats de la Universitat d'Estiu poden ser reconegudes com a crèdits de lliure elecció a totes les universitats

Entre les novetats es troben cursos sobre la participació dels estudiants, la responsabilitat civil, la representació del cos o la psicologia de la publicitat

de la Xarxa Vives. La Universitat d'Estiu s'organitza sota la supervisió del Vice-rectorat de Transferència Social i Cultural de la UAB i hi col·laboren diversos centres, departaments i altres entitats de la UAB, com també, per primera vegada, l'Ajuntament de Terrassa i l'Associació per a l'Expressió i la Comunicació.

El termini d'inscripció per als cursos que comencen el 4 de juliol s'acaba el 27 de juny; per als que comencen l'11 de juliol, el 4 de juliol; i per als que comencen el 18 de juliol, l'11 de juliol. Podeu trobar-ne més informació a: www.uab.cat

L'EEES fa necessària una renovació de les universitats d'estiu

Enguany, la Universitat d'Estiu de l'Autònoma (UEA) assoleix la setzena edició. Fins ara, la majoria dels cursos, seminaris i tallers que s'hi programen versen sobre temes que cauen en l'àmbit d'allò que hom podria anomenar la cultura general d'un universitari, independentment de la seva especialitat.

Des dels orígens, al voltant d'un 70 % dels participants han estat estudiants que feien servir els cursos per completar els crèdits de lliure elecció de les seves carreres. Val a dir que, malgrat el caire de «públic captiu» que se'ls pot atribuir, els assistents han mostrat un interès notable, cosa que es dedueix tant del nivell de satisfacció que reflecteixen les enquestes com d'altres indicis.

Indubtablement, el canvi de plans d'estudi que comporta la incorporació a l'espai europeu d'educació superior obligarà a renovar les universitats d'estiu. Previsiblement, el

futur dependrà de, com a mínim, dues estratègies: la reducció del nombre d'activitats i la reestructuració de l'oferta per arribar a altres col·lectius que no siguin els estudiants.

A tall d'exemple, esmentarem algunes de les línies d'actuació analitzades i, en alguns casos, experimentat en el si de la UEA 2011. Les nostres propostes girarien al voltant de:

- 1) Incloure ofertes adreçades a grups concrets de postgraduats
- 2) Descentralitzar les activitats en diverses localitats de l'entorn
- 3) Estudiar les vies de convalidació dels cursos realitzats a la UEA en el marc que preveu l'anomenat Pla Bolonya.

Josep Maria Tatjer,
responsable de la Universitat d'Estiu de la UAB

Mendoza parla de la «necessitat vital» de llegir

➤ Tant l'autor de *La ciudad de los prodigios* com el periodista Martí Anglada fan xerrades a Comunicació

El novel·lista Eduardo Mendoza va dissertar sobre el paper i la situació de la lectura a la conferència «Leer y escribir», que va pronunciar el 13 de maig a la Facultat de Ciències de la Comunicació, dins del I Congrés Internacional sobre Comunicació i Educació.

L'autor de *La ciudad de los prodigios* va dir que la literatura aporta a les persones «un fil conductor que integra els coneixements i els converteix en part de la nostra realitat». Aquesta adquisició és, segons l'escriptor, una «necessitat vital» que ens ajuda a conèixer la nostra pròpia vida.

Sobre l'estat actual de les coses, va opinar que ara «hi ha un discurs sense sentit que diu que llegir és accessori». Va dir que «aprendre literatura és tan important com els idiomes o les ciències», i va lamentar que l'ensenyament

El novel·lista Eduardo Mendoza va dir en la seva xerrada que «s'ha de renunciar al dònut intel·lectual».

de la literatura a les escoles sigui «vergonyós».

Per fomentar l'interès per la lectura, Mendoza va apostar per «no deixar-nos emportar pel gran mal del nostre temps, que és la mandra, un invent del segle XX». «Si fos per la mandra», va continuar, «ens alimentaríem de dònuts». Per tant, hem de «renunciar al dònut intel·lectual». I va acabar subratllant el paper dels pares: «Compren als fills un videojoc perquè estiguin quatre hores sense molestar i, al final, s'hi estan tota la vida».

En acabar, el Gabinet de Comunicació i Educació de la UAB va lliurar una placa a Mendoza en reconeixença de la seva obra. El Congrés va centrar-se en l'anàlisi d'iniciatives i tendències sobre l'alfabetització mediàtica al món. La conferència s'emmarcava en el cicle d'activitats del 40è aniversari de la Facultat, que també va convidar el periodista Martí Anglada per parlar de la figura del corresponsal i del periodisme especialitzat en informació internacional. Anglada va destacar els canvis que s'han produït en aquest àmbit gràcies a les noves tecnologies.

PREMIS

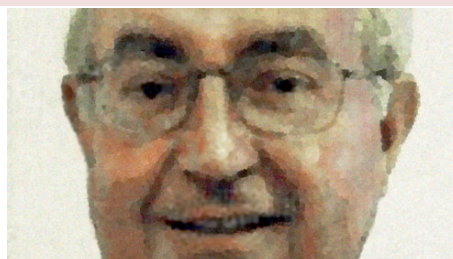
Lídia Arroyo, guanyadora del Concurs de Joves Sociòlegs

Lídia Arroyo, estudiant del Doctorat de Sociologia, ha rebut el diploma de guanyadora del Concurs de Joves Sociòlegs 2011 a l'acte dels Premis Sant Jordi 2011 de l'Institut d'Estudis Catalans, que convoca anualment l'Associació Catalana de Sociologia. El treball guardonat es titula «Joven para "plegar" y mayor para buscar trabajo. Una anàlisi de l'atur de llarga durada de les dones més grans de 45 anys a Catalunya». Es tracta de la tesina presentada per obtenir el DEA en Sociologia del Departament de Sociologia de la UAB, dirigida per Teresa Torns, professora d'aquest mateix departament.

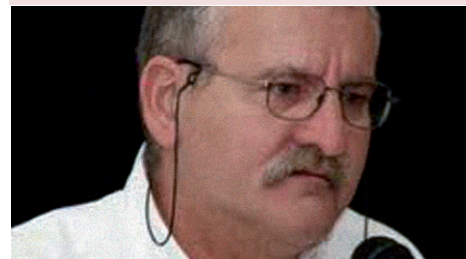
Marcel Blanco, guardonat amb el premi Tomas Hirschfeld

Marcel Blanco, catedràtic del Departament de Química de la UAB, ha estat guardonat amb el premi Tomas Hirschfeld, el reconeixement mundial més prestigiós en el camp de l'espectroscòpia en la regió de l'infraroig proper. Aquest guardó l'atorga l'International Council for Near Infrared Spectroscopy (ICNIRS) i es va lliurar oficialment en el marc del XV Congrés Internacional d'Espectroscòpia d'Infraroig Proper, que va tenir lloc entre el 13 i el 20 de maig a la República de Sud-àfrica. Blanco ha rebut aquest premi per la seva contribució al desenvolupament d'aquesta branca de l'espectroscòpia.

L'Escola de Cultura de Pau, premi d'educació per a la pau

L'Escola de Cultura de Pau (ECP) de la UAB, que dirigeix Vicenç Fisas (a la foto), ha estat seleccionada entre una trentena de projectes europeus i guardonada amb el primer Premi Evens d'Educació per a la Pau 2011. El certamen premia institucions que treballen en la capacitat d'educadors que sàpiguen afrontar els conflictes interpersonals o intergrupals d'una manera constructiva. «Educació per al conflicte, un camí per a la convivència», de l'ECP, vol formar professorat i gestors de centres educatius en matèria de transformació de conflictes. S'ha destacat l'enfocament en la realitat escolar dels centres i la coherència entre continguts i metodologies.

La Fira de Postgrau de la UAB es consolida

➤ En aquesta segona edició, el nombre de persones assistents gairebé s'ha doblat

La segona edició de la Fira de Postgrau de la UAB, que va tenir lloc els dies 12, 13 i 14 de maig, s'ha consolidat enguany i gairebé ha doblat el nombre d'assistents respecte de l'edició passada. Aquest any s'ha incrementat el nombre de facultats que hi han participat i també el nombre d'activitats, fet que ha repercutit en més assistència de públic. En total, van assistir-hi unes 3.500 persones.

La Fira de Postgrau, que té la voluntat de donar a conèixer l'oferta de màsters oficials i de postgrau als estudiants interns i externs, enguany va tenir com a novetat que va ampliar les seues, ja que es va fer, a més del campus de Bellaterra, a la Casa Convalescència, a Barcelona.

Gairebé tres mil persones es van poder informar a les taules situades a les diferents facultats, al Rectorat, a la Casa Convalescència i a la plaça Cívica; quatre-centes van assistir a les sessions informatives que van organitzar les facultats; i dues-centes, a les xerrades generals i tallers.

A més de les sessions específiques de màsters a les facultats, es va organitzar la xerrada «Els estudis de postgrau a la UAB», en què es va exposar l'estructura

del Postgrau a l'Autònoma, es van explicar les deu coses que cal saber abans de fer un màster o un postgrau, i es va parlar del futur professional que ofereix el doctorat i de les millores professionals que suposa haver cursat un postgrau. També es van fer diferents tallers sobre l'entrevista i el currículum professional. A més, es va instal·lar un envelat informatiu a la plaça Cívica.

Els estudiants van rebre consells per part dels professors de la UAB, que van resoldre dubtes com ara «què cal saber abans de fer un màster o un postgrau?» o «quin futur professional m'ofereix un doctorat?». Els tallers van ser conduïts per orientadors professionals de Barcelona Activa.

La formació, la millor inversió en temps de crisi

És un fet ben conegut que una bona preparació és la millor garantia d'èxit en la cerca de feina, però també ho és a l'hora de mantenir el lloc de treball. Enguany, la crisi econòmica ens ha deixat més d'un 30 % d'atur juvenil (en el segment d'edat de 16 a 29 anys), si bé ha afectat molt menys els joves amb un nivell d'estudis superior.¹ La taxa d'atur és sempre més baixa per als titulats universitaris, especialment per als que han fet un postgrau, i arriba a ser de menys del 5 % per als joves amb estudis de doctorat.²

La formació és també la millor inversió de futur en temps de crisi, moments en què no es genera nova ocupació. En aquesta situació, molts joves opten per allargar els estudis universitaris com una estratègia a mitjà i llarg termini per sortir més ben preparats al mercat laboral i obtenir així llocs de treball més qualificats. Algunes titulacions, com el programa de postgrau Citius d'Iniciació Professional a l'Empresa, ofereixen la possibilitat de realitzar estades en pràctiques en empreses i institucions, fet que permet guanyant experiència professional.

La UAB, amb uns 15.000 estudiants de postgrau i de formació permanent, ofereix una àmplia oferta d'estudis, amb 175 cursos d'especialització, 108 diplomatures de postgrau, 237 màsters i 78 doctorats. A més, la UAB col·labora amb diferents sectors de l'Administració pública i del món productiu per oferir formació corporativa dissenyada «a mida» per satisfer les necessitats formatives dels professionals d'empreses i institucions.

L'Escola de Postgrau i l'Àrea de Comunicació i de Promoció, juntament amb facultats, escoles i escoles adscrites, coordinen, gestionen i promouen l'oferta de postgrau de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Més informació a www.uab.cat/postgrau.

Jaume Farrés
Delegat de la Rectora per al Doctorat

1. «Enquesta de població activa». Primer trimestre de 2011. Institut Nacional d'Estadística.
2. «Treballar després de la universitat: la qualitat de l'ocupació de la població graduada i doctorada a Catalunya». Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya, 2010.

BREUS

Cooperació amb el Brasil

Una delegació de l'estat brasiler de Santa Catarina va visitar la UAB, el 23 de maig, per establir acords de cooperació científica, acadèmica i tecnològica. La delegació brasilera estava integrada per diferents representants d'universitats i d'institucions vinculades al desenvolupament econòmic i tecnològic de l'estat. La rectora de la UAB, Ana Ripoll, va desitjar que la trobada obrís «nous projectes comuns de formació, recerca i transferència» amb un país estratègic en el projecte d'internacionalització de la UAB. A més, la UAB va signar un acord de col·laboració amb el Servei Nacional d'Aprentatge Industrial (SENAI), un servei de formació professional, assistència tecnològica i difusió d'informació per al sector industrial del Brasil. Aquest acord es va assolir en el marc d'una trobada de l'Aliança 4 Universitats (A4U) i la Federació de les Indústries de Santa Catarina (FIESC, que engloba, entre altres institucions, el SENAI) a Barcelona i Madrid. L'acord signat posa les bases per obrir línies de cooperació en intercanvi de coneixement i tecnologia, organització de trobades científiques i formació de personal docent i investigador.

Cicle de conferències sobre Infància i Diversitat

Amb motiu de l'inici del projecte ARAFI 2010-00032. Fills de famílies immigrades als països rics. Informe 2010 sobre el cas de Catalunya al context de la Unió Europea, el grup de recerca Emigra, del Centre d'Estudis i Recerca en Migracions (CER) de la UAB, va organitzar, del 13 d'abril a l'1 de juny, el cicle de conferències Infància i Diversitat: Perspectives des de la Recerca Socioantropològica. El cicle va oferir una visió actualitzada i complementària dels estudis sobre infància i diversitat des de les ciències socials, i va presentar noves reflexions teòriques, projectes comparatius longitudinals, metodologies i estudis etnogràfics sobre les vides i experiències dels infants i els seus contextos familiars i socials a Catalunya i arreu del món.

Neix la Unitat de Trauma, Crisis i Conflictes de Barcelona

La presentació de la UTCCB es va fer el 10 de maig a Casa Convalescència.

➤ El nou servei ha estat creat per la Facultat de Psicologia de la UAB i el Col·legi de Psicòlegs

La UAB ha creat la Unitat de Trauma, Crisis i Conflictes de Barcelona (UTCCB) amb l'objectiu d'oferir a la societat una atenció i intervenció psicològica especialitzada que vagi més enllà de la intervenció mèdica tradicional en una emergència o crisi. Aquesta unitat és fruit d'un conveni entre la UAB, el Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya (COPC) i l'Institut de Trauma, Crisis i Conflictes de Barcelona (ITCCB).

La UTCCB esdevé el primer centre estatal especialitzat en trauma i pren com a referència el Senter for Krise Psykologi AS de Bergen (Noruega), l'Israel Center for the Treatment of Psychotrauma de Jerusalem i el Northern

Ireland Centre for Trauma and Transformation d'O'magh, centres altament reconeguts internacionalment en l'abordatge del trauma.

Els professionals de la Unitat ofereixen, els 365 dies de l'any i les 24 hores del dia, mitjançant el telèfon 900 10 15 80 i el correu electrònic info@utccb.net, els seus serveis a persones, a famílies, a grups de víctimes i afectats, a organitzacions públiques i privades i a la societat en general.

La Unitat està conformada per tres grans pilars, que són l'àmbit d'assistència i intervenció, l'àmbit de la docència i la investigació i l'àrea de consultoria.

Atesa la col·laboració entre la Facultat de Psicologia de la UAB i el COPC, la UTCCB vol esdevenir un centre de transferència de coneixement constantment actualitzat sobre intervenció en crisi. Pel que fa a l'àrea de consultoria, la UTCCB s'adreça a tota mena d'organitzacions públiques i privades.

El fracàs escolar centra el debat a les Converses Pedagògiques a Educació

El 27 de maig, la Facultat de Ciències de l'Educació va acollir l'edició d'enguany de les Converses Pedagògiques, titulades «Èxit i fracàs escolar». La jornada va començar amb la presentació de l'activitat a càrrec de la degana de la Facultat, Rosa Maria Pujol.

Tot seguit, Jordi Carmona, director de l'Escola Garbí Pere Vergés, d'Esplugues de Llobregat, va pronunciar la conferèn-

cia «Esperonar l'èxit, lluitar contra el fracàs. Una reflexió des de l'escola». Després, diferents grups d'estudiants de la Facultat van presentar els treballs realitzats en relació amb el tema de la jornada. Finalment, es va fer una taula rodona, que va moderar Enric Roca, vicedegà i coordinador de les Converses, amb els diputats del Parlament de Catalunya que s'ocupen de les polítiques d'educació.

Els graus de la UAB destaquen al rànkning del diari *El Mundo*

➤ Aconsegueixen la segona millor puntuació d'Espanya i la primera de Catalunya per tercer any consecutiu

Les titulacions de la UAB han destacat en l'enquesta anual que fa el diari *El Mundo* –publicada el 4 de maig– i han aconseguit, globalment, la segona millor puntuació d'Espanya i la primera de Catalunya per tercer any consecutiu.

Concretament, sis graus de la UAB han estat considerats els millors de tot l'Estat en la seva categoria. Ha estat el cas dels graus de Física, Educació Infantil, Educació Primària, Publicitat i Relacions Públiques, Llengua i Literatura Espanyoles i Traducció i Interpretació. Set graus han quedat situats en segona posició i sis han assolit la tercera.

Hi ha 21 graus de la UAB que han quedat entre el primer lloc i el cinquè, fet que la situa a molta distància de la tercera universitat al rànkning, que en té 12.

El Mundo realitza cada any un ampli estudi sobre les titulacions de grau –fins l'any passat, de llicenciatura i de diplomatura– que s'ofereixen a les universitats

d'arreu de l'Estat. Es basen en dades proporcionades per les mateixes universitats i en qüestionaris a professors i en altres indicadors objectius. En aquesta onzena edició del rànkning s'han analitzat les cinquanta titulacions més demanades pels estudiants.

GRADUATE SCHOOL OF ECONOMICS

D'altra banda, la Barcelona Graduate School of Economics, institut universitari de recerca adscrit a la UPF i a la UAB, s'ha posicionat entre els vint millors centres de recerca en economia del món i entre els tres millors d'Europa en producció científica. Així ho fan constar els rànkings elaborats aquest abril per RePEc (*Research Papers in Economics*), una institució independent d'anàlisi bibliomètrica en economia i disciplines relacionades. Es tracta de l'únic rànkning que compara institucions pel que fa a recerca en economia, mesurada per un conjunt d'índexs d'impacte de les publicacions del seu professorat. Ha tingut en compte 5.285 institucions de tot el món. Si bé no hi ha rànkings similars en altres disciplines, aquest posicionament és un fet sense precedents en la recerca a l'Estat espanyol.

BREUS

Comiat de l'Escola d'Infermeria de la Vall d'Hebron

El 31 de maig es va fer una jornada de comiat a l'Escola d'Infermeria de l'Hospital de la Vall d'Hebron, que el curs vinent passa a la UAB, titulada «Inici i final d'una experiència docent». Des de l'any 1966, l'Escola ha format professionals infermers. El pla d'estudis va transformar posteriorment la titulació en una diplomatura. Com a final d'etapa i com a reconeixement de totes les persones que han treballat o estudiat a l'EUI Vall d'Hebron, es va organitzar una jornada de comiat a la sala d'actes del pavelló docent. Es van fer taules rodones i conferències en què van participar exdirectors, exalumnes i alumnes. A la cloenda hi van assistir la rectora i representants de l'Hospital i de l'Institut Català de la Salut.

Llenguatge jurídic al Seminari Dret i Llengua a la UAB

«Terminologia i llenguatge jurídic» és el títol de la jornada que va aplegar diferents experts en aquest tema, el 18 de maig. Aquesta jornada estava emmarcada en la catorzena edició del seminari Dret i Llengua –organitzat pel Servei de Llengües i la Facultat de Dret–, que enguany va acollir la jornada científica anual de la Societat Catalana de Terminologia (Scaterm) sobre terminologia i les relacions amb alguna disciplina. En aquesta novena jornada de la Scaterm es van poder escoltar comunicacions i ponències relatives a aquest marc, en què especialistes del món de la terminologia i del dret van donar la visió teòrica o aplicada en relació amb el tema escollit.

L' A4U mira cap a l'Índia

Aliança 4 Universitats (A4U), de la qual forma part la UAB, participa en la Fundación Consejo España-India, creada per aprofundir les relacions entre tots dos estats. L'objectiu és aglutinar, dins d'una única plataforma, els esforços de diversos sectors de la societat espanyola per promoure les relacions amb l'Índia. La Fundació participarà en els contactes d'alt nivell i altres iniciatives del Govern, com ara els viatges i visites d'Estat, les activitats culturals i educatives, els fòrums d'inversió o les trobades patrocinades per l'Instituto Español de Comercio Exterior (ICEX) i altres organitzacions empresarials. A més, la Fundació promourà activitats i contactes de tipologia molt diversa.

FOTONOTÍCIA

Acord de la UAB i la Fundació Catalunya Caixa

La UAB i la Fundació Catalunya Caixa van signar un acord, el 19 de maig, per oferir onze beques noves, d'entre 5.000 i 7.500 euros, per cursar estudis de màster oficial a la UAB durant el curs vinent. Aquesta col·laboració té com a objectiu «fomentar l'excel·lència dels programes de màster de qualitat, com la dels estudiants que aspiren a participar-hi». El conveni el va signar la rectora de la UAB, Ana Ripoll, i la directora de l'Obra Social de Catalunya Caixa, Marta Lacambra. La rectora va destacar que es tracta de la primera vegada que s'impulsen beques d'aquest tipus i que implicaran l'atracció de talent en estudis estratègics per a la Universitat.

Trobada dels centres UAB-CEI

➤ Una cinquantena de representants dels centres van participar en aquesta primera reunió

Gairebé una cinquantena de representants dels centres i institucions que formen part de l'agregat UAB-CEI van participar, l'11 de maig, en la primera trobada per definir les estratègies de l'agregació. La rectora de la UAB, Ana Ripoll, va donar la benvinguda als assistents i va recordar l'important paper d'aquest projecte en el camí cap a una economia del coneixement. La rectora va explicar que som en una etapa de consolidació de l'agregació de tots els centres i institucions que es van adherir al projecte, i va demanar una aposta de tothom per la col·la-

boració i la integració, per desenvolupar «un ecosistema del coneixement líder al sud d'Europa». La UAB va aconseguir la distinció Campus d'Excel·lència Internacional amb un projecte d'agregació de 78 centres i institucions (44 centres de recerca no propis de la Universitat, 21 empreses, 11 ajuntaments i 2 organismes públics).

El vicerector de Projectes Estratègics i Planificació, Carles Jaime, va explicar que l'objectiu és aconseguir un entorn integrat amb més impacte en el territori alineant el conjunt en estratègies i evitant la dispersió d'interessos. Per aconseguir-ho, es crearà un model d'estructuració de les institucions –que s'ha iniciat amb una aposta pels clústers–, es proposarà un model de governança i es buscarà un increment de l'ocupació amb actuacions conjuntes amb Treball Campus.

BREUS

Premi Serra d'Or per al llibre de Carme Molinero i Pere Ysàs

Carme Molinero i Pere Ysàs, catedràtics d'Història Contemporània de la UAB, han rebut el Premi Crítica Serra d'Or de Recerca (Humanitats) 2011 pel seu llibre *Els anys del PSUC. El partit de l'antifranquisme (1956-1981)* (L'Avenç). Molinero i Ysàs, membres del Centre d'Estudis sobre les Èpoques Franquista i Democràtica, han glossat 25 anys d'història del Partit Socialista Unificat de Catalunya (PSUC), que va agrupar milers d'homes i dones decidits a fer possible la democràcia a Espanya i l'autonomia a Catalunya i que va tenir un paper clau en la història de la societat catalana de mitjan segle xx. El Premi Crítica Serra d'Or és un guardó atorgat anualment per la revista *Serra d'Or*, publicada sota el patrocini del monestir de Montserrat. Es tracta d'una distinció sense dotació econòmica, però que ha assolit un gran prestigi i renom en l'àmbit cultural català.

Nou director de departament

El 20 de maig es va escollir el professor Antoni Durà i Guimerà com a nou director del Departament de Geografia de la Universitat Autònoma de Barcelona, càrrec que ocupava fins ara el professor Antoni F. Tulla i Pujol. El mateix dia també es va escollir Albert Pèlach Mañosa com a secretari acadèmic del Departament. A partir del 20 de juny el traspàs de funcions es farà efectiu.

EL WEB

<http://www.uab.es/uabinnova>

La UAB i el Parc de Recerca UAB posen en funcionament UAB Innova, una nova iniciativa per fer arribar tota l'actualitat relacionada amb la innovació i la transferència de coneixement al personal de la Universitat i del seu entorn. El nou espai inclou notícies, articles sobre projectes innovadors, entrevistes a investigadors i emprenedors i reportatges d'empreses sorgides de la recerca universitària. També comprèn una secció d'agenda i una altra de vídeos amb reportatges i entrevistes. A més de l'actualitat, UAB Innova també ofereix informació d'utilitat sobre els diversos serveis i equipaments de la UAB i del Parc de Recerca UAB relacionats amb la innovació i l'emprenedoria, i sobre l'oferta tecnològica de què disposen totes dues institucions.

RECERCA

Viagra contra l'esclerosi múltiple

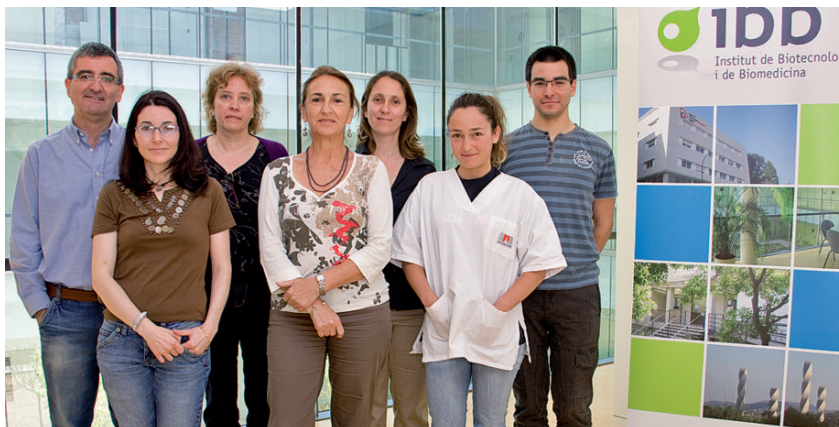
El fàrmac redueix dràsticament els símptomes en un model animal

➤ La recerca l'han fet investigadors de l'IBB de la UAB en col·laboració amb l'Institut de Neurociències

L'esclerosi múltiple és la malaltia crònica inflamatòria del sistema nerviós central més comuna i una de les principals causes de discapacitat en adults joves. Es caracteritza per la presència de múltiples focus de desmielinització (pèrdua de la beina de mielina dels axons que dificulta la comunicació entre neurones) i la neurodegeneració en diferents àrees del sistema nerviós central. Actualment no existeix cura per a la malaltia, tot i que s'han trobat alguns medicaments que en frenen eficaçment el desenvolupament.

EQUIP DE L'IBB

Un equip d'investigadors de l'Institut de Biotecnologia i de Biomedicina de la UAB, dirigit per la doctora Agustina Garcia, en col·laboració amb un equip de

L'equip d'investigadors que ha dut a terme la recerca, dirigida per la doctora Agustina Garcia, al centre.

l'Institut de Neurociències de la UAB, dirigit pel doctor Juan Hidalgo, ha estudiat l'efecte del tractament amb sildenafil, comercialitzat com a Viagra, en un model animal d'esclerosi múltiple, l'encefalomielitis autoimmunitària experimental. Els científics han observat que el fàrmac disminueix la infiltració de cèl·lules inflamatòries en la substància blanca de la medulla espinal, redueix els

danys en els axons de les neurones i promou la recuperació de la mielina.

El sildenafil, juntament amb el tadalafil (Cialis) i el vardenafil (Levitra), forma part d'un grup de fàrmacs vasodilatadors, els anomenats inhibidors de la fosfodiesterasa del GMP cíclic de tipus 5 (PDE5), emprats per al tractament de la disfunció erèctil i la hipertensió arterial pulmonar.

L'exercici té efectes neuroprotectors contra la malaltia d'Alzheimer

L'exercici físic voluntari té un efecte protector i terapèutic contra la malaltia d'Alzheimer: millora les funcions sinàptiques neuronals, l'aprenentatge i la memòria, la funció sensoriomotora i l'ansietat. Així ho demostra un experiment realitzat sobre models animals, del qual són autors un equip d'investigadors de l'Institut d'Investigacions Biomèdiques de Barcelona (CSIC-IDIBAPS), de la Universitat Autònoma de Barcelona, de la Universitat Pablo Olavide de Sevilla i de la Universitat de Califòrnia, i que s'ha publicat a la revista *Journal of Alzheimer's Disease*. La recerca forma part d'un projecte més ampli d'estimulació ambiental

en la malaltia d'Alzheimer, coordinat per Lydia Giménez-Llort, investigadora de l'Institut de Neurociències i professora del Departament de Psiquiatria i Medicina Legal de la UAB.

UN DELS ESTUDIS MÉS COMPLETS

Es tracta d'un dels estudis més complets realitzats fins ara, no només pels indicadors mesurats (tant de comportament com fisiològics), sinó també pels diferents patrons d'exercici avaluats (períodes curts i llargs; i estadis primerenc i moderat de la malaltia).

«Els millors efectes els hem vist en ratlins de set mesos que ja estaven en una

fase moderada de la malaltia i que havien fet exercici durant més temps de manera continuada des d'un mes d'edat», explica Coral Sanfeliu, investigadora del CSIC a l'Institut d'Investigacions Biomèdiques de Barcelona (CSIC-IDIBAPS) i directora de l'estudi.

Des de fa temps, se sap que l'exercici facilita l'alliberament de substàncies protectores i que té un efecte beneficiós, en general, sobre la sensació de benestar i sobre altres funcions corporals i cognitives. No obstant això, fins ara no se n'havia estudiat de forma sistemàtica l'efecte beneficiós sobre la malaltia d'Alzheimer.

Agricultura, ramaderia i alimentació en la globalització

➤ Estudia les polítiques sobre la producció, el comerç, la distribució i el consum d'aliments

El Grup de Recerca en Agricultura, Ramaderia i Alimentació en la Globalització (ARAG) va ser reconegut per la UAB l'any 2008. El grup està acollit al Departament de Ciència Animal i dels Aliments, a la Facultat de Veterinària, i l'investigador responsable n'és Xavier Such. Actualment en formen part divuit investigadors dels departaments de Ciència Animal i dels Aliments, d'Economia Aplicada, de Sociologia, de Sanitat i d'Anatomia Animals i de l'Institut de Ciències i Tecnologia Ambientals.

L'objectiu principal és l'anàlisi sistemàtica i multidisciplinària de l'origen, les conseqüències i les alternatives dels models i polítiques relacionats amb la producció, el comerç, la distribució i el consum d'aliments.

L'àmbit de la recerca s'estén pels camps de l'agroecologia, el desenvolupament rural i la sobirania alimentària. L'interès final és generar propostes que facin possible assolir una alimentació quantitativament i qualitativament ade-

La seva recerca s'estén pels camps de l'agroecologia, el desenvolupament rural i la sobirania alimentària

quada i suficient, i els recursos necessaris per produir-la seguint les tradicions culturals de cada població de manera respectuosa amb el medi ambient, que garanteixi una vida satisfactòria i digna.

Els antecedents que motiven la creació del grup els trobem en els canvis que durant les darreres dècades s'han produït en la producció, la distribució i el consum d'aliments. Canvis polítics, tecnològics i organitzatius que han revolucionat aquests sectors interrelacionant-los en una escala global i facilitant el desenvolupament d'uns models agroindustrials que avui dia són presents a moltes parts del planeta.

Integrants del grup de recerca ARAG, acollit al Departament de Ciència Animal i dels Aliments de la UAB.

Aquests canvis profunds, però, no han estat suficients per solucionar molts dels problemes alimentaris a escala global. Existeixen evidències que de vegades els han accentuat i en alguns casos han generat noves problemàtiques: el dret a l'alimentació –tal com ho defineix les Nacions Unides– continua sent un objectiu llunyà d'assolir-se; els habitants de l'entorn rural continuen abandonant el seu àmbit de vida; cada vegada hi ha menys agricultors petits i mitjans i les seves condicions de vida continuen sent, moltes vegades, deficitàries; cada vegada més apareixen problemes alimentaris relacionats amb l'alimentació inadequada i l'obesitat, i els impactes ecològics negatius d'alguns models productius predominants són creixents.

Tot indica que l'aprofundiment en els models de producció, distribució i consum d'aliments predominants en l'actualitat no podrà solucionar aquestes problemàtiques. Cal iniciar urgentment

un procés de reflexió que, partint d'una anàlisi rigorosa de la situació actual, pugui donar resposta a les demandes de la societat, en particular d'organitzacions camperoles, de grups de consumidors i d'ONG, que sovint tenen menys capacitat per desenvolupar recerques, però que tenen una implantació i coneixement de la realitat per cercar solucions a la nova situació.

L'ARAG va néixer amb la voluntat de crear un espai dins la UAB per col·laborar en aquesta reflexió d'importància social i econòmica remarcable i facilitar el contacte i l'intercanvi entre diverses recerques que ja s'estaven portant a terme dins la Universitat, però que tot sovint trobaven dificultats per integrar-se, perquè partien d'espais de recerca tradicionalment separats. I al mateix temps, un espai que dinamitzés noves recerques més ambiciosos, més integrades amb les propostes sorgides de la societat civil i amb més capacitat d'influència a la societat.

De la sobrepastura dels Andes a la caça de l'Amazònia

L'ARAG treballa en projectes de recerca molt diversos, entre els quals en destaca un de centrat en la sobrepastura en les comunitats rurals més pobres dels Andes centrals, finançat per la Fundació BBVA; projectes sobre la implicació del deute extern dels països en via de desenvolupament en la pèrdua de la sobirania alimentària; sobre la cerca i anàlisi d'indicadors relacionats amb la sobirania alimentària; o un programa de desenvolupament endogen de comunitats de l'Amazònia peruana que comprèn estudis sobre la caça de subsistència, la conservació d'ecosistemes, la cria tradicional de gallina, l'educació, la salut pública i la valoració indígena. L'ARAG també participa en projectes amb la Fundació General CSIC (FGCSIC) sobre l'equilibri entre les pràctiques agrícoles i la viabilitat econòmica, d'una banda, i la conservació d'espècies amenaçades, de l'altra, i ha desenvolupat un treball per a l'Àrea Metropolitana de Barcelona sobre la reactivació de l'agricultura en zones periurbanes.

L'ARAG també organitza cursos en línia i conferències internacionals sobre sobirania alimentària i desenvolupament rural, i un màster de medi ambient especialitzat en gestió de conques i recursos naturals a Nicaragua, amb el suport de la Fundació Autònoma Solidària.

Estudien la legislació espanyola sobre la violència de gènere

La catedràtica Teresa Freixes ha dirigit l'informe.

Un equip de professors i investigadors de la UAB, dirigits per la catedràtica de Dret Constitucional, Teresa Freixes, ha elaborat un informe sobre la legislació espanyola i les possibilitats de reformar-la en matèria de violència contra les dones i contra els infants i per raons d'orientació sexual, elaborat per a la Unió Europea (UE). L'informe analitza la legislació i la jurisprudència espanyoles, com també la pràctica administrativa (protocols, plans d'actuació, etc., de les autoritats nacionals i autonòmiques) en relació amb els tres àmbits d'estudi.

Com a punts que han de millorar, els investigadors indiquen la necessitat de poder relacionar les bases de dades del Consell General del Poder Judicial amb les d'altres organismes. També destaquen les dificultats econòmiques que impedeixen la creació de tribunals especialitzats per jutjar delictes per violència de gènere i demanen agilitar l'aplicació

del programa de vigilància de les persones agressores mitjançant dispositius electrònics per augmentar-ne l'eficàcia. Sobre els delictes de gènere a les dones estrangeres, observen una manca d'informació.

Els experts en dret de la UAB demanen millorar la transposició de les directives europees contra la discriminació a la legislació espanyola per tal d'actuar de manera coordinada amb altres estats membres en la regulació antiviolença i la protecció a les víctimes.

Igualment, fan una crida a regular millor la penalització del turisme sexual que afecta la infància i els matrimonis forçats, així com també les definicions i polítiques de prevenció i repressió de la violència contra el col·lectiu LGTB (col·lectiu de lesbianes, gais, transsexuals i bisexuals).

ASPECTES POSITIVUS

Com a aspectes positius, l'estudi destaca la Llei integral contra la violència de gènere i els plans de les comunitats autònomes. L'estudi enumera un seguit de «bones pràctiques» que s'han dut a terme ens els últims anys a Espanya per combatre aquests delictes. L'estudi sobre Espanya forma part d'un informe europeu elaborat dins del projecte Daphne de la Comissió Europea per detectar similituds i diferències entre els països membres i preveure possibles harmonitzacions legals.

BREUS

L'ICMAB celebra els 25 anys

El 20 de maig va tenir lloc un acte institucional per commemorar el vint-i-cinquè aniversari de l'Institut de Ciència de Materials de Barcelona (ICMAB-CSIC), amb la presència de la rectora de la UAB, Ana Ripoll, el president del CSIC, Rafael Rodrigo, i el secretari general d'Universitats i Recerca de la Generalitat de Catalunya, Antoni Castellà. Durant l'esdeveniment, es va fer un repàs als vint-i-cinc anys de l'Institut amb diferents parlaments de professors i investigadors, com ara Carles Miravittles, fundador del centre, o Xavier Obradors, director de l'ICMAB. Durant l'acte també es va inaugurar la Sala Blanca de Nanoestructuració, que va ser visitada per les autoritats.

II Reunió científica d'Arqueomalacologia

Una trentena d'experts en l'anàlisi de les restes de mol·luscs de contextos arqueològics es va reunir, els dies 19 i 20 de maig, a la Facultat de Filosofia i Lletres en la II Reunió Científica d'Arqueomalacologia, organitzada pel Laboratori d'Arqueozoologia del Departament de Prehistòria de la UAB, en col·laboració amb la Institució Milà i Fontanals. Aquest àmbit de recerca està prenent importància en els últims anys, a causa de l'alt potencial informatiu que ofereix, sigui com a font d'informació social o paleoambiental. La primera trobada es va fer a Lleó l'any 2010. Enguany l'objectiu ha estat donar continuïtat a aquesta plataforma de comunicació entre els investigadors per tal de donar èmfasi a l'estudi d'aquestes restes.

Un Premi Nobel al Parc de Recerca UAB

El professor Robert Huber, Premi Nobel de Química, va visitar recentment el Parc de Recerca UAB per conèixer el model de transferència de coneixement que s'hi desenvolupa. Huber és convidat cada any per l'Institut de Biotecnologia i de Biomedicina de la UAB. En les seves estades, ha impulsat els estudis i la investigació en biologia estructural, participa en el consell assessor del complex Biocampus i imparteix cursos de doctorat. La UAB el va nomenar doctor *honoris causa* el 2000. Llicenciat en química per la Universitat Tècnica de Munic, on també va ampliar els estudis amb un doctorat de bioquímica, Huber va ser nomenat director del Departament d'Investigació Estructural de l'Institut Max Planck de Munic el 1972. També és editor del *Journal of Molecular Biology*.

Comencen els seminaris «Química emprèn»

El 5 de maig va tenir lloc l'última jornada del cicle «La química t'envolta» amb les conferències «On la química troba el món nano», a càrrec de Daniel Ruiz Molina, i «Nanotecnologia: dissenyar els materials del futur», de María José Esplandiú, tots dos investigadors del CIN2. La jornada va oferir una introducció a la nanociència i la nanotecnologia, i als avenços que s'han assolit treballant amb nanoescales en el camp de la química, com la manipulació de molècules a voluntat.

El cicle va deixar pas als seminaris «Química emprèn: guanyar futur amb la

innovació», amb l'objectiu de reflexionar sobre el paper de la ciència a les empreses. Organitzat pel Departament de Química i la Càtedra Banca Joves Emprenedors de la UAB, el 12 de maig va tenir lloc el primer seminari. El director general del centre tecnològic Ascamm, Xavier López, va presentar la ponència «Innovació industrial i empremptoria tecnològica. Experiències des d'un centre tecnològic», i Manuel Cortés, director tècnic europeu de Henkel Ibèrica, va impartir la conferència «Innovació: motor per al creixement». El cicle continua aquest mes de juny.

Nova descoberta sobre el bacteri *Salmonella enterica*

Salmonella enterica, un dels principals bacteris causants d'infeccions gastro-intestinals, modula l'expressió dels gens implicats en la seva virulència segons la concentració de ferro lliure que hi ha a l'epiteli intestinal del seu hoste. Aquesta és la conclusió d'un treball realitzat per investigadors del Grup de Microbiologia Molecular del Departament de Genètica i de Microbiologia, coordinat per Jordi Barbé, que han demostrat per primera vegada que el patògen activa aquests gens a través de la proteïna fur, que actua com un sensor de la concentració de ferro que hi ha al seu entorn. La recerca ha estat publicada a la revista *PLoS ONE*.

En els primers estadis de la infecció, el bacteri penetra a través de l'epiteli intestinal pel complex sistema de proteïnes T3SS. Un dels senyals externs que controla l'activació del T3SS és la concentració de ferro lliure del seu hoste i aquest control l'exerceix mitjançant la proteïna fur. Un cop superada la barrera epitelial, les concentracions de ferro lliure en l'hoste disminueixen gràcies als sistemes de segrest de ferro de què disposa l'hoste.

La recerca reforça la idea que fur és capaç de modular l'expressió gènica i adaptar-la a les necessitats en cada estadi de la infecció. Els resultats poden permetre desenvolupar noves estratègies per al disseny de vacunes i descobrir noves dianes d'acció antibacterianes.

El corrent d'Agulhas podria estabilitzar el clima a Europa

➤ Científics marins estudien els efectes d'aquest sistema de corrents en condicions d'escalfament global

Un consorci internacional de científics marins, del qual forma part Rainer Zahn, professor ICREA del Departament de Física de la UAB i investigador de l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals (ICTA), està estudiant l'efecte de l'aportació d'aigües salades del corrent d'Agulhas a l'Atlàntic en condicions d'escalfament global. La recerca, publicada a *Nature*, suposa un enfocament alternatiu en relació amb els futurs sistemes de corrents a l'Atlàntic Nord i la seva influència en el clima europeu.

A Europa, el clima està influït pel corrent del Golf. Situat al golf de Mèxic, aquest corrent transporta grans quantitats d'aigües càlides tropicals a l'Atlàntic Nord i permet l'habitabilitat al continent. Les prediccions climàtiques, tanmateix, apunten que això canviarà en el futur i que afectarà especialment el clima dels països mediterranis amb més sequera, atès que, a mesura que l'escalfament continua, l'Atlàntic Nord rep més precipitació i més quantitats d'aigua procedents de la fusió de la capa de gel de Groenlàndia, i això redueix la salinitat

El vaixell oceanogràfic alemany *Meteor* salpa del port de Ciutat del Cap per investigar el corrent d'Agulhas

de l'aigua marina i afebleix el corrent del Golf.

El treball suggereix que el corrent d'Agulhas, al sud-oest de l'oceà Índic, transporta aigües salines a l'extrem sud de l'Àfrica, on una part escapa a l'Atlàntic Sud, i descriu com aquesta aportació d'aigües salades pot compensar la disminució de la salinitat a l'Atlàntic Nord i, per tant, estabilitzar el corrent del Golf i el clima a Europa.

L'article revisa els coneixements actuals i enumera els passos que cal seguir per avaluar amb més detall els processos involucrats en aquest sistema de corrents.

La UAB farà un inventari dels conflictes ecològics d'arreu del món

L'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals de la UAB (ICTA) coordinarà, durant els pròxims quatre anys, el projecte EJOLT, destinat a crear noves bases de dades, mapes i indicadors ambientals relacionats amb els conflictes ecològics d'arreu del món. L'objectiu últim és transformar els conflictes en forces de canvi cap a la sostenibilitat ambiental.

EJOLT és un projecte del Programa Marc de la Comissió Europea dotat amb un finançament de 3,8 milions d'euros, i en el qual participen 23 organitzacions

acadèmiques i de la societat civil amb especialitats diverses: des del dret i la salut ambientals, fins a l'ecologia política i l'economia ecològica, amb una llarga experiència en l'estudi i en l'activisme en conflictes ambientals.

L'objectiu és promoure l'aprenentatge mutu i la col·laboració en l'energia nuclear, en els conflictes d'extracció de gas i petroli, en els conflictes sobre la desposseïció de terres i en els conflictes miners i desmantellament de vaixells. S'estudiarà la proliferació de conflictes ambientals

arreu del món i els mecanismes legals per afrontar la injustícia ambiental.

Els participants en el projecte, sota la coordinació del catedràtic de la UAB Joan Martínez Aliet, examinaran les causes de l'increment d'aquest tipus de conflictes i cercaran com es poden transformar aquests conflictes en forces de canvi cap a la sostenibilitat ambiental.

El resultat del projecte inclourà un mapa en línia dels conflictes ambientals i dels casos d'èxit de moviments de justícia ambiental, així com també materials formatius que cercaran enfortir la capacitat d'acció legal de les organitzacions de justícia ambiental, i es proposaran recomanacions polítiques.

COMUNITAT

Edicions UAB s'estrena amb una col·lecció d'assaig

Els textos autobiogràfics de Marie Curie i una semblança entre el cervell i l'univers de David Jou, els nous títols.

➤ El nou segell editorial crea una col·lecció per arribar al gran públic espanyol i llatinoamericà

El Servei de Publicacions de la UAB, sota el segell Edicions UAB, ha publicat els primers volums d'una nova col·lecció d'assaig d'alta divulgació orientada al públic en general: «El Espejo y la Lámpara». Edicions UAB té l'objectiu d'arribar a un públic més gran i genèric que el de les col·leccions existents fins ara. Els volums que publiqui es podran adquirir a les principals llibreries de tot l'Estat.

La nova col·lecció és oberta als àmbits científic, social i humanístic i vol combi-

nar autors de la UAB amb grans mestres d'altres universitats i també recuperar traduccions de llibres importants.

Els dos primers volums, a la venda des de finals de maig, són *Escritos biográficos*, de Marie Curie, i *Cerebro y universo. Dos cosmologías*, un assaig escrit per David Jou, professor de la UAB.

Entre els propers autors hi haurà Pierre Vilar (amb una breu història de Catalunya), Adolf Tobeña (amb un estudi sobre la manera d'assolir una vellesa lúcida i saludable) i Josep Cervelló (amb una introducció a la llengua i l'escriptura egípcies). Un altre títol tractarà sobre les arrels còsmiques de la vida i en un altre es farà una revisió crítica del complex científic d'Atapuerca (Burgos).

Per a qui escriuen els universitaris?

Deia Ortega –i se'n feia ressò E. R. Curtius– que un llibre de ciència ha de ser de ciència, però també ha de ser un llibre. Aquesta frase, lleugerament modificada, em va venir al cap quan vàrem començar a parlar amb el vicerector Bassegoda d'endegar una nova col·lecció a la UAB. La idea era combinar el substrat acadèmic amb l'orientació cap a un públic lector ampli; una aposta per l'assaig d'alta divulgació, el raonament narratiu i l'agilitat expositiva. Es tractava de pensar i «construir» llibres que ultrapassessin els límits del campus, sense baixar l'exigència de rigor i de compromís amb el coneixement. Els primers títols ja són a les llibreries i aviat en seguiran uns quants més. El temes són tan diversos com ho són els sabers, i en principi res no hi ha de quedar exclòs. Bastiran la col·lecció els membres de la comunitat universitària capaços d'haver madurat el seu pensament per convertir-lo en expressió raonada i intel·ligible; aquells, doncs, que fan de la seva saviesa experiència comuna més enllà de les aules. No faltaran tampoc traduccions i recuperacions, com és el cas d'un dels títols inaugurals, els extraordinaris escrits autobiogràfics de Marie Curie. Pel que fa a mi, a més de l'oportunitat de treballar amb els excel·lents professionals del Servei de Publicacions, «El Espejo y la Lámpara» m'ha ofert allò que més preua un editor: l'oportunitat de conèixer gent amb un saber propi, únic i profund, per tal de proposar-los iniciatives i engrescar-los a convertir part del seu món en un llibre. Com a professor, he pogut confirmar que la universitat té moltes coses a dir i sap dir-les de moltes maneres; és el que cal, si vol tornar a ser societat.

Gonzalo Pontón, professor de Literatura Comparada a la UAB i director d'«El Espejo y la Lámpara»

La UAB convoca vint noves beques salari Ítaca-Banco Santander

La UAB ha obert una nova convocatòria de les beques-salari Ítaca-Banco Santander per al curs 2011-2012, destinades a estudiants de centres que hagin participat en el programa Ítaca. El programa Campus Ítaca, una iniciativa coordinada per l'ICE i oberta a joves que estudien tercer d'ESO, consisteix en una estada de dues setmanes al campus de la Univer-

sitat. Un dels objectius de la UAB és procurar que cap estudiant no vegi minvades les seves possibilitats d'accedir a una formació superior a causa dels recursos econòmics del seu entorn familiar. És per això que, conjuntament amb Banco Santander, es convoquen vint beques-salari per donar sortida a les expectatives de futur de joves talents amb pocs recur-

sos econòmics. La beca cobreix la matrícula i el pagament de 500 euros mensuals durant deu mesos, renovables al llarg dels anys de durada d'un grau, sempre que es compleixin els requisits de renovació establerts en aquesta convocatòria. És la primera iniciativa d'aquestes característiques en una universitat espanyola.

Una vintena de professionals, a l'Erasmus Staff Week

Del 9 al 13 de maig, la UAB va organitzar una nova edició de l'Erasmus Staff Week, una trobada de membres del personal administratiu de diferents universitats europees que vénen a conèixer la UAB. Al llarg d'aquests dies, una vintena de professionals van conèixer el campus i alguns aspectes de la seva organització i dels serveis.

L'objectiu d'aquest programa és que les universitats europees intercanviïn experiències i puguin obrir espais comuns de col·laboració per tal de consolidar l'espai europeu d'educació superior (EEES).

Aquesta activitat es va organitzar per quart any consecutiu.

Els assistents van fer una visita al campus de la Universitat i, a la tarda, un recorregut per la ciutat de Barcelona. Aprofitant que aquests representants de diferents universitats es van trobar a la UAB, l'11 de maig es va fer la Fira d'Universitats Europees a la plaça Cívica del campus de Bellaterra. Hi havia informació sobre vint-i-tres universitats d'Alemanya, Àustria, Bèlgica, Finlàndia, França, Grècia, Hongria, Itàlia, Polònia, Portugal, el Regne Unit i Turquia.

PUBLICACIONS

Orquídiades protegides al campus de Bellaterra

Tècnics de l'Oficina de Medi Ambient de la UAB, amb l'assessorament de Llorenç Sáez, investigador del Departament de Biologia Animal, de Biologia Vegetal i d'Ecologia, treballen per protegir les poblacions d'orquídiades que hi ha al campus, algunes de les quals tenen un gran valor científic perquè són endèmiques de Catalunya o estan amenaçades per la destrucció dels seus hàbitats naturals, com ara *Serapias parviflora* i *Serapias vomeracea*. Les orquídiades es poden trobar en herbassars i pradells, en clarianes de matollars i en ambients forestals més o menys ombrívols. On és més fàcil d'observar-les és a les gespes que envolten el Rectorat, entre l'estació dels FGC i l'entrada, entre el Rectorat i la Facultat de Veterinària i als talussos de la Unitat d'Atenció Primària. Els tècnics vetllen perquè la sega no afecti les zones on hi ha orquídiades fins que no hagin desenvolupat fruits madurs i hagin alliberat les llavors. Al Vallès Occidental no és fàcil de trobar-hi uns poblaments tan densos i rics en orquídiades com aquests.

IV Premi Román Gubern de cinema assaig

El film *Lo jardí de les raons perdudes*, de Daniel Barbé, va ser guardonat amb el IV Premi Román Gubern de cinema assaig. Aquesta pel·lícula transcorre en un jardí de l'antic sanatori de Sant Boi que ha romàs ocult durant cent anys. El jurat va destacar que li va atorgar el premi per la «fusió equilibrada d'una informació molt complexa» i pel tractament visual.

Barbé, en rebre el premi, va explicar que el seu film vol aportar un «alè per tornar a mirar la història» i reprendre el contacte amb Gaudí, amb el modernisme, amb l'anarquisme, etc. El realitzador és exestudiant del Màster de Teoria i Pràctica del Documental Creatiu que organitzen la UAB, la UPF i TV3.

La *ciudad de los signos*, de Samuel Alarcón, va rebre una menció honorífica.

L'acte de lliurament, al cinema de la plaça Cívica, va incloure una breu projecció de fragments dels films finalistes i

El lliurament dels premis, el 12 de maig.

va ser presentat per Josep Maria Català, degà de la Facultat de Ciències de la Comunicació i director artístic del premi. En l'acte va afirmar que el cinema assaig és especialment «a prop de l'esperit de reflexió crítica» de la universitat i que, amb aquest premi, la Facultat es vol situar «a l'avantguarda del que passa al món audiovisual avui dia».

Sopar i festa de comiat del 25è aniversari del SAF

El 26 de maig el SAF va celebrar el sopar i la festa de cloenda del 25è aniversari del servei. Un grup intergeneracional d'uns 150 usuaris, monitors, personal del SAF i altres membres de la comunitat universitària es va aplegar per gaudir d'un àpat informal i retrobar-se. Tot just acabat l'àpat, es va fer el lliurament de premis dels concursos de fotografia i pintura que havia convocat el SAF i el sorteig entre tots els assistents d'un seguit de paquets d'aventura i relax, material esportiu i entrades per a Illa Fantasia. La festa, amb un DJ, es va allargar fins a la una de la matinada. Es van repassar cançons dels darrers 25 anys, moltes de les quals eren peticions fetes al Facebook del 25è aniversari.

Comença un procés participatiu per crear el Consell d'Estudiants

➤ Els estudiants poden opinar sobre la proposta de reglament, accessible al web

El dia 6 de juny va començar un procés participatiu amb el qual els estudiants que ho vulguin poden dir la seva en relació amb la constitució del Consell d'Estudiants de la UAB.

Poden adreçar-se a suport.estudiants@uab.cat, on es pot opinar sobre la proposta de reglament accessible al web <http://etc.uab.cat> de la Unitat d'Estudiants i de Cultura (ETC). La proposta de reglament té la intenció d'establir el marc organitzatiu del Consell d'Estudiants de la Universitat Autònoma de Barcelona.

El contingut inclou les aportacions d'un grup d'estudiants que, de manera voluntària, van participar a les jornades de formació de representants estudiantils que va organitzar, el mes de març de 2011, la Unitat d'Estudiants i de Cultura. Les jornades eren obertes a tota la comunitat d'estudiants de la UAB i van anar

acompanyades d'uns tallers o grups de treball.

El grup de treball El Consell d'Estudiantat de la UAB: Estructura, Funcionament i Competències es va desenvolupar el dia 29 de març. Hi van participar membres dels diferents grups d'estudiants representats al Claustre de la Universitat, així com també de sindicats d'estudiants actius al campus, de col·lectius i de consells d'estudiants de facultat.

El document presentat també afegeix una proposta tècnica i té en compte altres òrgans similars de les universitats catalanes. Aquest procés participatiu acabarà el 14 d'octubre de 2011.

Eleccions al Comitè d'Empresa del PAS laboral

La llista de Comissions Obreres (CC.OO.) va ser la més votada, amb 330 vots, a les eleccions al Comitè d'Empresa del personal d'administració i serveis (PAS) laboral que van tenir lloc l'1 de juny, i va aconseguir 13 representants. La participació en aquestes eleccions va ser d'un 43,17 %.

La llista dels Col·lectius Assemblearis d'Universitats (CAU) va recollir 201 vots, que es tradueixen en set representants, i la llista de la Unió General de Treballadors (UGT) va obtenir 82 vots i tres representants.

A les eleccions hi havia 1.500 persones convocades i es van registrar 648 vots: 613 vots a les llistes presentades, 30 vots en blanc i cinc vots nuls. La jornada electoral es va desenvolupar de les 9 a les 17 h i va transcórrer amb total normalitat.

Al Comitè d'Empresa per al PAS laboral li correspon, entre d'altres, negociar les condicions de treball del PAS i participar en la selecció de places, promoció, trasllats i elaboració de les plantilles i en la relació de llocs de treball.

Per posar-s'hi en contacte podeu trucar al número 93 581 25 27 o bé escriure al correu comite.empresa@uab.es

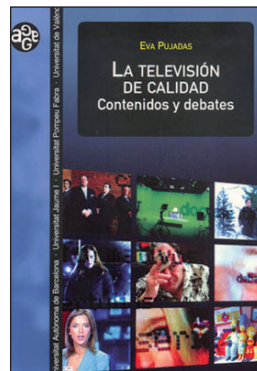
Candidatura	Vots	Delegats
CCOO	330 vots	13
CAU	201 vots	7
UGT	82 vots	3
Total vots		648
Total convocats		1.500

PUBLICACIONS

DIAGNOSI DEL PARC AMBIENTAL DE L'ALT PIRINEU. Parc Natural de l'Alt Pirineu. Generalitat de Catalunya. UAB. 2011.

El Parc Natural de l'Alt Pirineu és l'espai protegit més extens del nostre país i és una peça clau de l'estructura territorial, com també una eina fonamental per al desenvolupament sostenible de la societat rural on es troba. Investigadors de l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals i professors de Ciències Ambientals de la UAB han estat els encarregats de dirigir els més de 25 projectes en grup que recull el llibre, elaborats per més de 100 estudiants de la UAB. Aquesta publicació pretén oferir les claus per entendre alguns dels aspectes més rellevants que operen al Parc Natural de l'Alt Pirineu a partir de l'estudi de casos verídics.

LA TELEVISIÓN DE CALIDAD. Contenidos y debates. Eva Pujadas. Servei de Publicacions de la UAB. 2011.

La finalitat d'aquest llibre és proporcionar una cartografia per entendre la transformació de la televisió, dels seus contextos i, sobretot, dels discursos generats al voltant de l'avaluació de qualitat. El llibre, a més d'esquarterar el fenomen de televisió de qualitat, servirà perquè tots els interessats en el món de la televisió (teòrics, crítics, estudiants, programadors o professors) disposin d'una obra imprescindible per a l'anàlisi de la televisió.

«Shakespeare ha estat tot un símbol per a la cultura catalana»

ZAMORA

Helena Buffery

Graduada a la Universitat d'Oxford, actualment és professora a la Universitat de Cork (Irlanda), i abans ho havia estat a la Universitat de Birmingham (Anglaterra), on va acabar el seu doctorat. Fa docència i recerca sobre el teatre català i hispànic, en general, i sobre traducció. Parla un català perfecte. La seva àvia era de la Franja i la seva mare va néixer a Catalunya, però ella no el va aprendre fins als anys vuitanta. No se sent ambaixadora de Catalunya a la Gran Bretanya perquè troba «massa oficial» aquest mot, però sí «introdutora» de la cultura catalana. Ha estat secretària de l'Anglo-Catalan Society. Ha escrit *Historical Dictionary of the Catalans* i *Shakespeare in Catalan: Translating Imperialism*, del qual ha vingut a presentar la traducció al català a la Facultat de Traducció i d'Interpretació.

➤ **L'AUTÒNOMA** ha parlat amb aquesta professora de la Universitat de Cork, experta en teatre català

Es diu que el català és la llengua més shakespeareana del món... Per què?

Això ho va dir Josep Ferran i Mayoral perquè el català s'adaptava millor que el castellà a les traduccions líriques que n'havia fet Magí Morera i Galícia.

Quina importància té Shakespeare en la cultura catalana?

La seva obra és molt important per a totes les literatures (no en va, és l'autor més traduït de tot el món); però a Catalunya, en l'època del Noucentisme, es va convertir en alguna cosa més: un valor cultural, un signe de llibertat i un referent per als autors d'una cultura com la catalana, que buscava el seu camí. Els autors catalans veien Shakespeare com el símbol i el «pare» d'una cultura normalitzada. Per això es van

començar a traduir totes les seves obres al català. Hi havia moltíssim interès; molt més que a la resta de l'Estat espanyol. Hi ha hagut molts intents de traduir l'obra completa, però el més important ha estat el de Salvador Oliva als anys vuitanta i noranta del segle passat.

Per què en una universitat britànica hi ha interès per estudiar una cultura minoritària com la catalana?

Les universitats britàniques hem tingut lectors catalans i això ha impulsat aquests estudis. Però també he de dir que estudiar qualsevol llengua et dona una altra visió del món, i la llengua catalana és molt rica i interessant. A Cork oferim dos nivells d'aprenentatge del català, tot i que vull assenyalar que hem notat un pas enrere els últims anys. Al final dels vuitanta era molt més fàcil aprendre'l que no pas ara. Quan un estudiant meu ve a Barcelona a estudiar i veu que no aconsegueix que ningú li parli en català (perquè quan s'adonen que és estranger li parlen en castellà), és molt decebedor. I si no practiques una llengua no la pots parlar. Així que tornen a casa,

deixen d'estudiar-lo perquè no han aconseguit practicar-lo.

També ensenya cultura catalana?

Com a professora de llengua i cultura, al principi em centrava només en aspectes lingüístics, però ara veig que també tenim la funció d'ajudar a la recepció d'aquesta cultura, perquè al món anglòfon hi arriben molts tòpics i desinformacions sobre Catalunya..., potser perquè els corresponents dels mitjans són a Madrid i d'allà arriba la visió madrilenya de Catalunya, que no és ben bé la real.

Llegir Shakespeare és complicat?

Segurament els qui el llegiu traduït l'enteneu molt millor que no pas els qui no, perquè és un autor amb molt contingut al darrere, i el traductor quan tradueix té l'obligació de contextualitzar.

Què ens sedueix del món anglès?

L'anglofília catalana es veu en l'atracció per la urbanitat de la cultura anglosaxona, pel model de civilització i per l'humor anglès, que coincideix molt amb el català.

l'autònoma

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

L'AUTÒNOMA Publicació de la UAB

EDICIÓ I PRODUCCIÓ:

Àrea de Comunicació i de Promoció

REDACCIÓ: Mireia Aguado, Maria Jesús Delgado, Clara Florensa, Miguel Ángel Linares, Octavi López, Sònia Perelló, Victòria Salvador, Lucas Santos.

IMPRESSIÓ: Servei de Publicacions

FOTOGRAFIES: Antonio Zamora, Jordi Pareto, Pierre Cauapé,

Juny de 2011. Número 247

Les opinions expressades per les persones entrevistades reflecteixen únicament les seves idees. Està prohibida la reproducció total o parcial dels continguts d'aquesta revista sense l'autorització escrita de l'editor. L'AUTÒNOMA es pot imprimir en format Acrobat via Internet a: www.uab.cat

UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA

Àrea de Comunicació i de Promoció
Edifici del Rectorat
08193 Bellaterra
(Cerdanyola del Vallès)
Tel. 93 581 13 35
Fax 93 581 25 46
www.uab.cat
g.premsa@uab.cat